

**Nader onderzoek vleermuizen
Dorp 60, Polsbroek**

Colofon

Titel.....: Nader onderzoek vleermuizen Dorp 60, Polsbroek

Projectnummer: 19990

Opdrachtgever: Cypress Oaks BV
Beekhuizenseweg 83
6881 AG VELP

Datum.....: 13-11-2019

Status rapport.....: Definitief

Bestand.....: NO vlm Dorp 60, Polsbroek

Opdrachtnemer: De Groene Ruimte BV
Sportstraat 42
6707 GH Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,
Naam.....: ir. L.R.G. Gerrits
Handtekening.....:

Auteursrecht.....: De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen, etc.).

De informatie in dit rapport is mogelijk deels afkomstig uit de NDFF. Deze informatie mag niet zonder toestemming van Blijf12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt.

Projectnummer: Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

de groene ruimte
is lid van het
Netwerk Groene Bureaus

Oxfam Novib

de groene ruimte steunt
Oxfam Novib in het mogelijk
maken van microfinanciering

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	2
2.	WERKWIJZE	3
3.	RESULTATEN	4
3.1.	Vleermuizen.....	4
4.	CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN.....	5
4.1.	Conclusie.....	5
4.2.	Aanbevelingen	5
	BRONNEN	7

BIJLAGEN

Bijlage I. Veldverslagen

I. INLEIDING

Cypress Oaks BV heeft het voornemen om twee woonhuizen en twee schuren op het perceel aan Dorp 60 in Polsbroek te slopen. De twee woonhuizen zijn gekoppeld; het noordelijk gelegen deel staat leeg en stamt uit 1880 terwijl het zuidelijke deel in de eerste helft van de 20e eeuw is gebouwd. De schuren zijn opgebouwd uit hout en baksteen.

Na de sloop zal het perceel bouwrijp worden gemaakt, waarna er 11 woningen zullen worden gebouwd. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) is deze 'handeling' (het totaal aan activiteiten en werkzaamheden) aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Het verstoren van beschermde soorten is wettelijk verboden (Wnb). Bij de initiatiefnemer ligt de bewijslast om aan te tonen dat door de voorgenomen handeling geen beschermde soorten worden verstoord. Indien verstoring door de beoogde handeling niet kan worden voorkómen, dan kan een ontheffing worden aangevraagd (rechtstreeks bij de provincie of middels de Omgevingsvergunning). Alvorens een ontheffing kan worden aangevraagd, dient vastgesteld te worden welke soorten, aantallen en functies worden verstoord.

Uit de quickscan (De Groene Ruimte, 2019) kwam naar voren dat vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis niet zijn uit te sluiten. Om vast te stellen van welke soorten en hoeveel verblijfplaatsen aanwezig zijn is nader onderzoek geadviseerd, opdat wordt voldaan aan de Wnb.

Om invulling te geven aan deze wettelijke verplichting heeft Cypress Oaks aan De Groene Ruimte gevraagd om een gericht nader onderzoek te doen. Doel van dit onderzoek: het uitsluitel krijgen over de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van ontheffingsplichtige soorten vleermuizen in het plangebied, alsook de functies die het plangebied voor deze soorten vervult. Op basis van de beoogde handeling is het daarna mogelijk om te bepalen of verstoring kan worden uitgesloten. Zo niet, dan wordt duidelijk voor welke soorten en functies een ontheffing nodig is.

Onderhavige rapportage betreft dit nader onderzoek, gericht op de genoemde soorten(groepen). Het onderzoek is door ervaren ecologen van De Groene Ruimte¹⁾ uitgevoerd conform de richtlijnen en eisen uit de beschikbare Kennisdocumenten van BIJ12 en het Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus, goedgekeurd door het ministerie van EZ.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de werkwijze van het onderzoek beschreven. In hoofdstuk 3 zijn de resultaten samengevat. In hoofdstuk 4 zijn de conclusies en aanbevelingen verwoord. In Bijlage 1 zijn korte verslagen van de veldbezoeken opgenomen.

¹⁾ Ing. M.W. Bokje

2. WERKWIJZE

Uit de quickscan is gebleken dat vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis niet uit te sluiten zijn in het plangebied. In het plangebied is derhalve gericht nader onderzoek uitgevoerd naar vaste verblijfplaatsen van deze vleermuissoorten.

Daartoe zijn gedurende het voorjaar en het najaar van 2019 op vijf dagen in de schemerperiode veldbezoeken gebracht aan de planlocatie.

Door een deskundige ecooloog van De Groene Ruimte is, conform de richtlijnen uit het Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus, geïnventariseerd op zicht en geluid met behulp van een batdetector (Pettersson D240x). Daarbij is het belang van het pand voor vleermuizen vastgesteld. Voor de Meervleermuis is afgeweken van het Vleermuisprotocol door geen bezoeken uit te voeren tussen 00.00 en 03.00 's nachts. Na overleg met een expert op het gebied van Meervleermuis (mevr. A.J. Haarsma) bleek dit geen meerwaarde te hebben.

Wanneer nodig zijn opnames gemaakt van de vleermuisgeluiden met een Roland R-05 en zijn geluiden geanalyseerd met het programma BatSound versie 4.1 van Pettersson.

Tabel 1. Veldbezoeken vleermuizen

<i>Datum en tijd</i>	<i>Weersomstandigheden</i>	<i>Uitvoering</i>
24-05-2019 03.20 - 05.20u	4/8 bewolkt, droog, wind 1 Bft, 11-9°C	M.W. Bokje
11-06-2019 22.00 - 00.00u	8/8 bewolkt, droog, wind 1 Bft, 17-15°C	M.W. Bokje
12-07-2019 21.55 - 00.00u	8/8 bewolkt, lichte miezer/droog, 2 Bft, 16°C	M.W. Bokje
19-08-2019 20.55 - 00.00u	4/8 bewolkt, droog, 2-3 Bft, 20-15°C	M.W. Bokje
12-09-2019 20.00 - 23.00u	5/8 bewolkt, droog, 1-2 Bft, 19-12°C	M.W. Bokje

3. RESULTATEN

3.1. Vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn diverse soorten vleermuizen waargenomen. Het gaat om Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Gewone grootoorvleermuis, Rosse vleermuis en Watervleermuis. Er zijn geen verblijfplaatsen van de soorten vastgesteld in het plangebied. Wel foerageren en af en toe Watervleermuizen bij de watergang aan de zuidzijde van het plangebied.

4. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

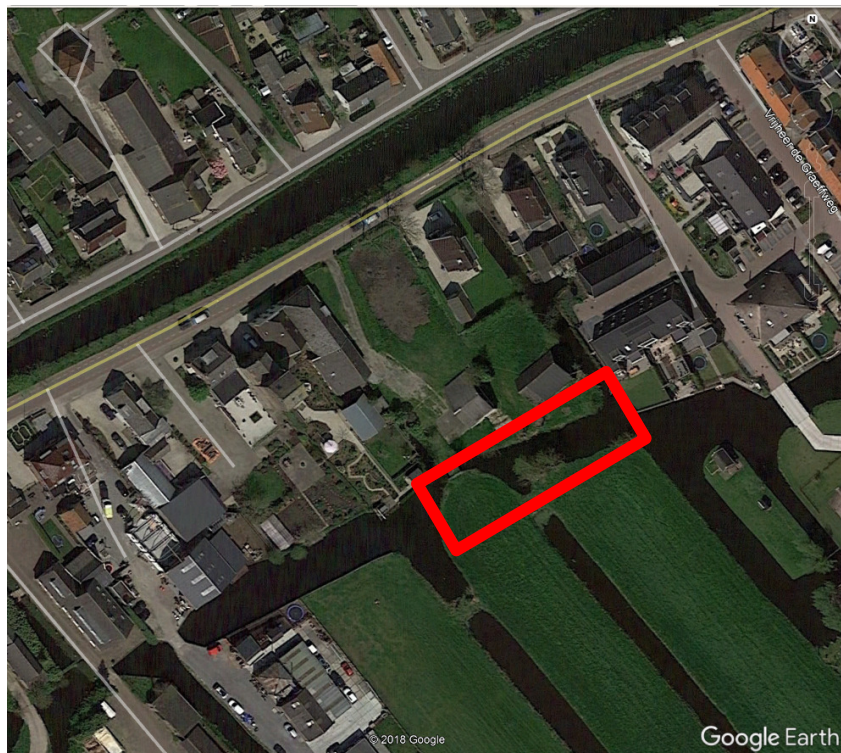
4.1. Conclusie

- Op basis van het uitgevoerde onderzoek worden vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen panden uitgesloten.
- Watervleermuizen foerageren zo nu en dan bij de watergang aan de zuidzijde van het plangebied. Deze soort is vrij gevoelig voor verstoring door licht. Verlichting van het wateroppervlak van de watergang dient voorkomen te worden door nabij de watergang geen verlichting toe te passen. Indien verlichting nabij de watergang noodzakelijk is dient gebruik gemaakt te worden van verlichting met weinig verstrooiing en dient de verlichting van het water af gericht te worden.

4.2. Aanbevelingen

- Verstoring van de Watervleermuis dient voorkomen te worden door verlichting van het wateroppervlak van de watergang aan de zuidzijde van het plangebied te voorkomen.
- Er dient rekening gehouden te worden met eventuele broedgevallen bij het amoveren van het groen in het plangebied. Het is wettelijk verboden om broedgevallen te verstoren. Verstoring kan worden voorkomen door het groen te amoveren in de periode half november tot en met februari. Indien de haag buiten deze periode gerooid moet worden, moet vooraf een broedvogelcheck worden uitgevoerd en kan het rooien pas plaatsvinden nadat vastgesteld is dat er geen broedgeval aanwezig is.
- Altijd dient rekening te worden gehouden met de wettelijke zorgplicht. De zorgplicht geldt zowel voor beschermde als voor niet-beschermde soorten. Deze zorgplicht houdt in dat al het redelijke gedaan moet worden om verstoring van deze soorten te voorkomen.

Figuur 1. Foerageergebied van Watervleermuis dat grenst aan het plangebied. Hier dient verlichting van het wateroppervlak voorkomen te worden.

BRONNEN

Bijl 2, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis - *Pipistrellus pipistrellus*.

Bijl 2, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis - *Pipistrellus nathusii*.

Bijl 2, 2017. Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis - *Plecotus auritu*.

De Groene Ruimte, 2019. Quickscan soortenbescherming Wnb Dorp 60, Polsbroek. De Groene Ruimte, Wageningen.

Wet natuurbescherming zoals geldend per mei 2019.

Geraadpleegde websites

- www.ndff-ecogrid.nl
- bagviewer.kadaster.nl

BIJLAGE I. BEKNOPTE VELDVERSLAGEN PER VELDBEZOEK

Veldbezoek d.d. 24 mei 2019

Tijdstip: 03.20u - 05.20u
 Weer: 4/8 bewolkt, droog, wind I Bft, 11-9°C
 Medewerker(s) ...: Matthijs Bokje

Werkzaamheden: Vleermuisonderzoek

Resultaten

- Direct bij aanvang diverse Gewone dwergvleermuizen foeragerend op het erf, ten oosten van de bebouwing. De dieren foerageerde tot aan de zuidelijk gelegen vervallen schuur maar toonden geen binding met de bebouwing.
- Aan de zuidzijde werd tweemaal een Laatvlieger gehoord, deze passeerde. Het gaat vermoedelijk om twee afzonderlijke dieren.
- Watervleermuis is rond 4.30 uur boven de zuidelijk gelegen watergang kort, foeragerend waargenomen.
- Na 05.00 volledig stil.

Conclusie

- Er zijn geen vleermuizen waargenomen die binding toonden met het plangebied.

Veldbezoek d.d. 11 juni 2019

Tijdstip: 22.00u – 00.00u
 Weer: 8/8 bewolkt, droog, wind I Bft, 17-15°C
 Medewerker(s) ...: Matthijs Bokje

Werkzaamheden: Vleermuisonderzoek

Resultaten

- Rond 22.15 arriveerde de eerste Gewone dwergvleermuizen vanaf de noordkant van het plangebied. Twee dieren bleven een tijdje foerageren rond de moestuin.
- Om en nabij dezelfde tijd is een Rosse vleermuis hoog overvliegend van zuid naar noord waargenomen.
- Om 23.05 verschijnen drie Watervleermuizen boven het kanaal aan de noordzijde van het plangebied.
- Er werd een roepende Steenuil waargenomen, vanuit het zuidoosten.

Conclusie

- Er zijn geen vleermuizen aanwezig die binding hebben met het plangebied. Het plangebied is alleen marginaal foerageergebied.

Veldbezoek d.d. 12 juli 2019

Tijdstip: 21.55u - 00.00u
 Weer: 8/8 bewolkt, lichte miezer/droog, 2 Bft, 16°C
 Medewerker(s) ...: Matthijs Bokje

Werkzaamheden: Vleermuisonderzoek

Resultaten

- Zeer veel activiteit van Gewone dwergvleermuizen boven de weilanden ten zuiden van het plangebied, in de beschutting van de struiken en boven de watergang. Naar schatting 10-12 individuen. Dit wijst op een kraamverblijfplaats in een gebouw in de nabije omgeving. Er zijn geen dieren uitvliegend waargenomen uit de bebouwing in het plangebied, waardoor een verblijfplaats hier is uitgesloten.
- Er is één passerende Ruige dwergvleermuis en één Rosse vleermuis gezien.
- Tegen 0.00 is een passerende Watervleermuis aan de zuidkant van het plangebied gezien.

Conclusie

- Veel vleermuisactiviteit maar geen verblijfplaatsen in het plangebied.

Veldbezoek d.d. 19 augustus 2019

Tijdstip: 20.55u - 00.00u
 Weer: 4/8 bewolkt, droog, 2-3 Bft, 20-15°C
 Medewerker(s) ...: Matthijs Bokje

Werkzaamheden: Vleermuisonderzoek

Resultaten

- Eerste activiteit van Gewone dwergvleermuizen pas rond 21.30. Een mannetje baltste kort boven de moestuin en bij de zuidelijk gelegen schuur maar verdween uiteindelijk in onbekende richting.
- Boven het kanaal werden tussen 23.00 en 23.30 circa 5 Watervleermuizen waargenomen.
- Verder westelijk van het plangebied, langs het Dorp (straat), werd een Gewone grootoorvleermuis gehoord. Het dier werd slechts een enkele keer gehoord, het is onbekend waar deze vandaan kwam, gezien de afstand tot het plangebied niet uit de bebouwing aldaar.
- Er is een roepende Steenuil ten zuidoosten van het plangebied gehoord.

Conclusie

- Geen vleermuizen waargenomen die binding toonden met het plangebied.

Veldbezoek d.d. 12 september 2019

Tijdstip.....: 20.00u - 23.00u
Weer.....: 5/8 bewolkt, droog, 1-2 Bft, 19-12°C
Medewerker(s) ...: Matthijs Bokje

Werkzaamheden: Vleermuisonderzoek

Resultaten

- Zeer weinig activiteit van vleermuizen deze avond.
- Er is een enkele passerende Gewone dwergvleermuis waargenomen.
- Op zo'n 100m ten oosten van het plangebied werd een Ruige dwergvleermuis gehoord.
- Géén Watervleermuizen waargenomen.

Conclusie

- Geen vleermuizen waargenomen die binding toonden met het plangebied.